

Kaynaştırma Öğrencileri ve Sınıf Yönetimi
Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylerde Öz bakım ve Ev İçi
Becerilerin Öğretiminde Aile Eğitimi Programlarının Önemi
Film Önerisi

Kitap Önerisi
Ergenlerde Kimlik Bocalaması

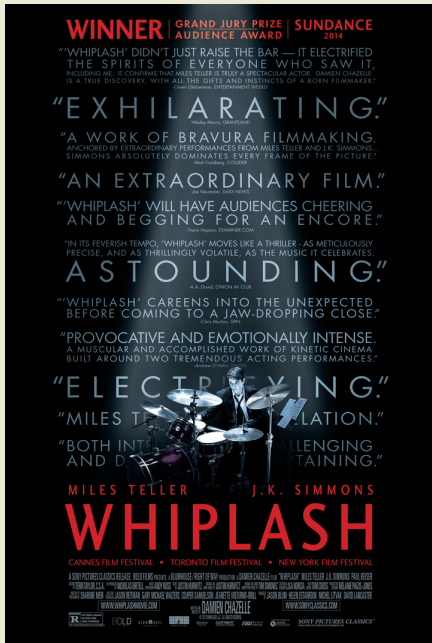
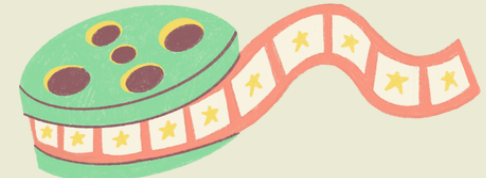
Kaynaştırma Öğrencileri ve Sınıf Yönetimi

Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylerde Öz bakım ve Ev İçi Becerilerinin Öğretiminde Aile Eğitimi Programlarının Önemi

- Özel gereksinimli öğrenci sınıfa gelmeden önce sosyal kabul çalışmaları yapılarak öğrenciler arasında çıkabilecek sorunlar önlenir.
- Özel gereksinimli öğrencilerin yetersizliklerinden çok yetenekleri ve yeterlilikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Yeni amaçlar yeterlilikler ve öğrencinin öncelikli gereksinimleri göz önüne alınarak ve var olan performansını geliştirecek şekilde belirlenmelidir. Bu şekilde özel gereksinimli öğrencinin kendine güven duyması sağlanabilir. Aynı zamanda normal gelişim gösteren öğrencilerin de özel gereksinimli öğrenciye bakışı olumlu yönde değişecektir.
- Bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) hazırlanması öğrenci gelişimini izleme ve değerlendirmede işinizi kolaylaştıracaktır. Kaynaştırmanın amacı yetersizliği olan öğrencinin normal gelişim gösteren akranları kadar başarılı olmasını sağlamak değil; öğrencinin destek hizmetler de sağlanarak yeteneklerini en iyi seviyede geliştirmesini sağlamak, yeterliliklerini artırmaktır. Öğrenci başarıları değerlendirilirken normal program değil öğrencinin BEP' i temel alınmalıdır.
- Öğrenciyi iyi gözlemleyerek hoşlandığı ve hoşlanmadığı durum, olay, etkinlikleri, nesnelere belirlemek olası problem davranışların çözümünde ve ödül seçiminde yardımcı olacaktır.
- Aile ile işbirliği yapılması öğrenilen becerilerin pekiştirilmesi, ailenin eğitim süreci hakkında bilgi sahibi olması ve gerektiğinde destek sunması açısından önemlidir. Daha önceden belirlenen aralıklarla ilerleme toplantıları yapılarak öğrenci performansı ve amaçlar hakkında aile ile bilgi alışverişi yapılmalıdır.
- Sınıf öğretmeni okul yönetimi ve rehberlik servisi ile işbirliği halinde çalışılmalı, gerektiğinde bu servis ve rehberlik araştırma merkezinden yardım alınmalıdır.
- Öğrencinin okula devamlılığı sağlanmalıdır.
- Ailelerin amaç değerlendirme, BEP hazırlanması ve eğitim süreçlerine katılımları yasal zorunluluk olmakla birlikte çocuğun eğitimi için çok önemlidir. Aile okul idaresi, öğretmen ve öğrenci ile çalışan diğer personelle sürekli iletişim ve işbirliği içinde olunmalıdır. İlerleme toplantılarına katılarak öğrencinin başarılı ve başarılmayan amaçları üzerine bilgi alışverişinde bulunulmalıdır.

Zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitimlerinin temel amacı, onların yaşam işlevlerini geliştirerek daha bağımsız kılmaktır. Bu amaçla, zihinsel engellilere okul öncesinden başlayarak bağımsız yaşam becerileri kazandırmaya yönelik eğitsel düzenlemelere yer verilmektedir. Bağımsız yaşam becerileri, bireyin başkalarına bağımlı olmadan yaşamını sürdürmesi için gerekli becerileri içerir. Bu beceriler genel olarak, başarı için gerekli temel beceriler, uyum için gerekli beceriler, günlük yaşam becerileri, mesleğe hazırlık ve mesleki beceriler olarak dört beceri alanına ayrılmaktadır. Öz bakım ve ev içi becerileri, günlük yaşam becerileri kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla öz bakım ve ev içi becerileri, bağımsız yaşam becerilerinin sadece iki alt beceri alanını oluşturmaktadır. Türkiye'de, zihinsel yetersizliği olan bireylere öz bakım becerileri kazandırma, kavram öğretimi gibi uygulamalı araştırmaların yanında ailelere yönelik araştırmalara da rastlanılmaktadır. Bu araştırmalar genellikle aile gereksinimlerinin belirlenmesi ailelerin eğitime katılımları ailelerin eğitilecek çocuklarına öz bakım becerileri öğretmesi ve çocuklarına uygun davranışlar kazandırması alanlarında yoğunlaşmaktadır. Aile eğitim programları, ailelerin ebeveynlik becerilerini ve bilgilerini geliştirme, çocuk gelişimi ve ailelerin yaşadığı sorunlarla pozitif yollarla başa çıkabilme ile ilgili öğrenme deneyimlerini geliştirmeye odaklanmış programlardır. Ailelerin ebeveyn olma becerilerini kazanmaları, aynı zamanda çocukların gelişim ve gereksinimlerine duyarlılığı da beraberinde getirmektedir. Aile eğitim ve destek programları öncelikle çocukların okula hazır olmaları konusunda doğrudan ve dolaylı olarak etkiye sahiptir. Zihinsel gelişime yönelik yapılan araştırmalar, çocukların 5 yaşına kadar bilişsel, fiziksel, dil, sosyal ve duygusal alanlarda gelişimlerinin üst düzeyde geliştirilebileceğini ortaya koymuştur. Aileler çocukların ilk öğretmenleri olması ve çocuklarla evde oldukça fazla zaman geçirmeleri nedeniyle çocukların gelişiminde önemli bir etkiye sahiptir. Bu nedenle yaşamın ilk yıllarında özellikle ailelere verilecek çok yönlü eğitim önem taşımaktadır. Çocukların tüm gelişim alanlarındaki gereksinimlerine sorumluluk içinde cevap verebilmek, çocukların zihinsel gelişimini olumlu yönde etkileyebilmektedir. Ebeveynin çocukların gelişim ve gereksinimlerine duyarlı davranmaları da zihinsel açıdan risk faktörü oluşturabilmektedir. Programlar, ailelerin çocuklarının okuldaki eğitimine katılmalarının önemi üzerinde durarak, çocukların eğitiminde ebeveynin bir rolü olabileceği ve ailelerin okulla etkili bir iletişim içine girdiklerinde çocuğun okuldaki başarısının daha da artabileceği konusunda aileleri bilinçlendirmek açısından önem taşımaktadır.

Film Önerisi

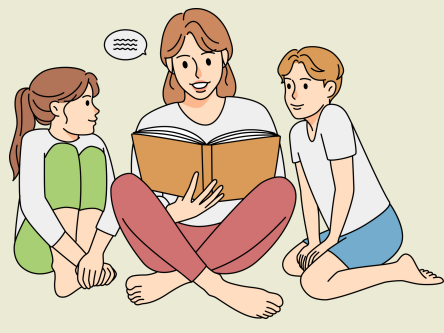
Whiplash 2014 yılının Oscar filmlerinden biri. En iyi yardımcı oyuncu oscarı dahil olmak üzere 3 dalda Oscar ve 88 ödül kazandı. Başrollerinde Miles Teller ve J. K. Simmons oynuyor. Film ünlü bir konservatuvardaki öğrenci-öğretmen ilişkisi anlatılıyor.

Küçüklüğünden beri bateri çalan Andrew (Miles Teller) bu işte usta olmak ister. Ülkenin en iyi müzik okulu olarak gördüğü Shaffer Konservatuvarı'na girer. Dersler dışında da var gücüyle sert, yorucu ve hırslı bir şekilde antrenman yapar. Bir gün Andrew'un bu antrenmanları, okulun en sert hocalarından biri olan Fletcher'ın (J. K. Simmons) dikkatini çeker. Fletcher Andrew'u okulun en parlak öğrencilerinin seçtiği ve sürekli yeni yarışmalara hazırlanan gruba seçer. Böylece hikâye başlar.

Ayrıntılı film analizi için <https://www.monapsikoloji.com> internet sitesini ziyaret edebilirsiniz.

Kitap Önerisi

ERGENLERDE KİMLİK BOCALAMASI

Ergenlik çoğunlukla 12-20 yaşları arasını kapsadığı kabul edilen en önemli hayat dönemlerinden biridir. Ergenlikte bireyde bedensel, psikolojik, birçok değişim gözlenir. Bu değişimler kişinin kim olduğuna dair algısında değişimler meydana getirir. Bunlar sonucunda ergen kendine dair sorular sormaya başlar. Bu sorular daha çok "Ben kimim?" etrafında şekillenir. Ergen; yeni kıyafet denemeleri, yeni konuşma tarzları, farklı saç renkleri vb. ile kendine yeni bir kimlik bulma çabasıdadır. Bazı ergenlerde bu çaba diğerlerine göre çok daha görünür şekildedir. Benlik tanımlanmasında, seçenekler ne kadar çok ve ne kadar elde edilebilir olursa, karar vermek, dolayısıyla kimlik duygusu oluşturmak o kadar zorlaşır. Bundan dolayı günümüzde kimlik bunalımı yaşama olasılığı eski zamanlara göre çok daha yüksektir.

Ergenin kendini keşfetme uğraşını sınırlandıran zorlamalar ya da aşırı sorumluluk yüklenmesinin getirdiği ani ve aceleci kararlar, kimlik duygusu gelişiminde başarısızlıklara ya da potansiyeli değerlendirmemeye neden olabilir. Tutarlı bir kimlik duygusu oluşturmak uzun bir süreçtir ve genç yetişkinliğe kadar uzayabilir. Kimlik duygusunun oluşumu bilinçli gerçekleştirilen bir durumdur ve kişinin bedenini kabullenmesi, nereye gittiğini bilme duygusu ile önemsenmiş kişilerin onayının getirdiği içsel güvenle giden bir süreçtir. Mesleki, ideolojik, toplumsal, dinsel, etik ve cinsel yaşam kararları verildiğinde kimlik bunalımı da sona erecektir.

Rollerle ilgili deneyimlere sahip olmak tutarlı bir kimlik duygusu oluşturmak için önemli bir basamaktır. Bunu destekleyecek anne baba ve çevre olursa, ergen elde edilebilir seçenek ve alternatifleri tam ve kapsamlı olarak değerlendirebilir. Ebeveynler, genci zamanından önce yetişkin olmaya zorlamamalı, yetişkin kimliğine doğru ağır ağır büyümesini sağlamalıdır.

Kimlik gelişimi sağlıklı bireyler, ilişkilerin sıcak ve aşırı derecede sınırlayıcı olmadığı, ergenin ailenin koruyucu ve sahipleniciliğini hissettiği, ergenin bireyselliğini öne sürme konusunda cesaretlendirildiği ailelerde yetişmektedir. Bu gençler özerkleşme konusunda sıkıntı yaşamamakta, aynı zamanda ailelerine bağlı kalmaktadırlar.

Gelecekle ilgili seçenekler arasında yeterli inceleme, deneme ve seçim yapma şansını yakalayamayan ergenlerin ileride yakınlık, üretkenlik ve bütünlük problemlerini çözmede zorlandıkları bilinmektedir. Ergenin kimlik oluşumunda sorun çıktığında dağınık kimlik, ipotekli kimlik ve ters kimlik olarak adlandırılan üç tür patoloji tanımlanmıştır.

Dağınık kimlik, kimlik karışıklığı olarak da bilinir. Tutarlı, ayrı ve tamamlanmamış benlik duygusu hâkimdir. Birey nereye ait olduğuna ilişkin duyguya sahip değildir. Bazı şeyler zamanından önce gerçekleşiyor gibi görünürken, diğerleri sonsuza dek olmayacak gibidir. Cinsellikle aşırı ilgi mevcutken, başkalarıyla yakın ilişki kurmada zorluk, iş ve okul hayatında başarısızlıklar ergenlik döneminin olağan sıkıntılıdır.

Bazı gençler sağlıklı bir kimlik duygusu oluşumu için gerekli olan keşif ve deneme dönemini kendilerinden ya da dışarıdan kaynaklanan nedenlerle es geçmek durumunda kalırlar. Bir dizi seçeneği düşünmek yerine belli bir role zamanından önce karar vererek, son kimlik olarak kabullenirler. Bu durum ipotekli kimlik olarak isimlendirilir. Burada roller çoğu kez ebeveynler ya da diğer otorite figürleri tarafından oluşturulmakta ve genç bir ömür boyu üzerindeki eğreti rolle yaşamak durumunda kalmaktadır. Bu çeşit ipotekli kimliğe sahip olanlar otoriter, ön yargılı, toplumsal onaya gereksinim duyan, özerkliği zayıf bireylerdir.

Bazı ergenler de ebeveynleri ve toplum tarafından açık bir biçimde istenmeyen kimlikleri seçerler. Cami imamının ateist oğlu, trafik müdürünün alkollü araba kullanırken kaza yapan kızı ya da başarılı bir öğretim görevlisinin liseden sonra okumayan çocuğu gibi örnekler, kimlik gelişimindeki sorunların büyümüş olmasının işaretleridir. Burada gencin istediği kabul edilebilir bir kimlik oluşturmasını zorlaştıracak bir çevre söz konusudur ve genç benlik tanımlı duygusunu sürdürme amacındadır. Ergen kendisi için önemli olan hiçbir şeyden olumlu kabul almıyor ve önemsenmediğini düşünüyorsa ters bir kimlik benimseyebilir. Birçok ergen, hiç kimse olmaktansa kötü biri olmayı tercih eder. Aşırı talepkar anne babalar farkında olmadan çocuğu bu yola teşvik etmiş olurlar.

Başarılı kimliğe sahip olanlar diğer bireylere göre psikolojik yönden daha sağlıklı olup, ruhsal sorunlarını daha kolay çözerler.

En yüksek düzeyde psikolojik ve kişiler arası sorunlar ise dağınık kimliğe sahip bireylerde görülür. Bunlar toplumsal açıdan geri çekilmişlerdir ve akranlarına en alt düzeyde yakınlık gösterirler.

Bireyin inşa ettiği kişilik bireyin ömrü boyunca hayatının başkahramanı olacaktır. Bu nedenle ergenlikte kimlik bocalamasının sağlıklı şekilde sonlanması büyük önem taşımaktadır.

Koordinatör: Mehmet ÖZTÜRK

Editörler: Sena TAHTADELEN, Elif BOYALI

Yazarlar: Abdullah LALE, Ayşegül YARAMIŞ, Beyza Ayşe BAŞPINAR, Zafer BEKEN

Charlie Mackesy. Yazar, çizer, illüstratör...
2019'da çıkan tek kitabı –şimdiye kadar birçok ödül aldı- geçtiğimiz aralık ayında Türkçe'ye çevrildi ve ülkemizde basıldı.

Bir çocuk, bir köstebek, bir tilki ve bir at. Maceraları baharda, bir an kar yağarken öbür an güneşin çıktığı bir zamanda geçiyor. Tabi ki siz de yağmur altında okuyabilir, ilkbaharda çimenlere uzanırken hatırlayabilirsiniz. Resimleri kelimelere tercih ettiğini açıklıyor. yazar. Hatta kelimelerin denizinde sığınacak bir ada olarak tarif ediyor onları. Fırçayla veya bazen divit kalemle kendisi çizdiği resimleri, hikayesi kadar duru, doğrudan ve yumuşak. Metinleri de yine el yazısı ile yazıyor. Bir instagram sayfası var. Burada alıntıladığım görselleri ve daha güzellerini orada bulabilirsiniz.

Pasta seven bir köstebek, sessiz bir tilki, her yönüyle bir çocuk ve at. Sizi korkutmayan vahşi doğada, göle doğru eğilmişken, patika yollarda, ağaç dallarının üzerinde oturmuş ayaklarını sallandırırken birbirleriyle konuşuyorlar. Tanşıyorlar ve sorular soruyorlar. 7'den 70'e herkese hitap eden kitap, sevgi, şükür, sarılmak, yardım istemek, devam etmek gibi hayatın tam içinden konulara sahip.

Yazar burada cesaretle önümüze getiriyor tecrübelerinden süzdüğünü. Bilgiğini ve ışığını da. Açgözlü modern olumlamalar yerine mümkün mutlulukları hatırlatıyor. "Hayat zor ama seviliyorsun" diyor. Yuvasına dönmek isteyen çocuğun elinden tutuyor, başlangıçta korkarsak biraz pasta yiyebileceğimizi söylüyor. Evet, bize de.

Çocuk edebiyatı kategorisinde yer alan bu kitapla bu yaşında da olsa karşılaştığım için çok mutluyum. Yıllar ilerledikçe yine yolumu kesitmeye çalışacağım. Hepsini alıntılama gelse de içimden sınırlı bir tanıtım yapmayı denedim. İlginizi çekerse Mundi'den çıkan kitap internet mağazalarında ve muhtelif kitapçılarda şuan satışta. 128 sayfa. Çevirmen, Tankut Baler. Charlie Mackesy'nin sayfası ise şurada; [ig.com/charliemackesy](https://www.instagram.com/charliemackesy)

Abdullah LALE
Psikolojik Danışman

Kaynakça

Milli Eğitim Bakanlığı (2010). MEB Özel eğitim ve Rehberlik Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Okullarımızda neden-nasıl niçin kaynaştırma eğitimi. Ankara, Milli Eğitim Basımevi.
<https://www.psikoterapi.pro/ergenlik-terapisi/ergenlik-kimlik-bunalimi>